EUROPA-PARLAMENTET

2004 *2009*

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

2008/0140(CNS)

11.2.2009

UDTALELSE

fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

til Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

om forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering
(KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Rådgivende ordfører: Donata Gottardi

ÆNDRINGSFORSLAG

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling opfordrer Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende ændringsforslag i sin betænkning:

Ændringsforslag 1

Forslag til direktiv
Titel

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
Forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder ***eller*** seksuel orientering	Forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder***,*** seksuel orientering ***eller køn***

Ændringsforslag 2

Forslag til direktiv
Betragtning 3

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(3) I dette direktiv overholdes de grundlæggende rettigheder og de grundlæggende principper, som anerkendes i bl.a. ***Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. I charterets*** artikel 10 ***anerkendes retten til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed; artikel 21 forbyder forskelsbehandling, herunder på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering; i artikel 26 anerkendes handicappedes ret til at nyde godt af foranstaltninger, der skal sikre deres autonomi***.	(3) I dette direktiv overholdes de grundlæggende rettigheder og de grundlæggende principper, som anerkendes i bl.a. artikel ***9 og*** 10 ***i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og i bl.a. artikel 10, artikel 12, stk. 2, og artikel 21 og 26 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder***.

Ændringsforslag 3

Forslag til direktiv
Betragtning 4

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(4) Det europæiske handicapår i 2003, det europæiske år for lige muligheder for alle i 2007 og det europæiske år for interkulturel dialog i 2008 har tydeligt vist, at der fortsat finder forskelsbehandling sted, men også, at der er fordele ved mangfoldighed.	(4) Det europæiske handicapår i 2003, det europæiske år for lige muligheder for alle i 2007 og det europæiske år for interkulturel dialog i 2008 har tydeligt vist, at der fortsat finder ***direkte og indirekte, multipel og tilknytningsbegrundet*** forskelsbehandling sted, men også, at der er fordele ved mangfoldighed.

Ændringsforslag 4

Forslag til direktiv
Betragtning 8

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(8) Fællesskabet har vedtaget ***tre*** direktiver med EF-traktatens artikel 13, stk. 1, som retsgrundlag med henblik på at forebygge og bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder og seksuel orientering. Disse direktiver har vist, at lovgivning kan bruges til at bekæmpe forskelsbehandling. Med direktiv 2000/78/EF fastlægges der særlig en generel ramme for ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Der er dog stadig forskel på, i hvor høj grad og i hvilken form der i medlemsstaterne ydes beskyttelse mod forskelsbehandling af disse grunde uden for arbejdsmarkedet.	(8) Fællesskabet har vedtaget ***en række*** direktiver med EF-traktatens artikel 13, stk. 1, som retsgrundlag med henblik på at forebygge og bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder og seksuel orientering. Disse direktiver har vist, at lovgivning kan bruges til at bekæmpe forskelsbehandling. Med direktiv 2000/78/EF fastlægges der særlig en generel ramme for ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Der er dog stadig forskel på, i hvor høj grad og i hvilken form der i medlemsstaterne ydes beskyttelse mod forskelsbehandling af disse grunde uden for arbejdsmarkedet.

Ændringsforslag 5

Forslag til direktiv
Betragtning 8

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(8) Fællesskabet har vedtaget tre direktiver med EF-traktatens artikel 13, stk. 1, som retsgrundlag med henblik på at forebygge og bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder og seksuel orientering. Disse direktiver har vist, at lovgivning kan bruges til at bekæmpe forskelsbehandling. Med direktiv 2000/78/EF fastlægges der særlig en generel ramme for ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Der er dog stadig forskel på, i hvor høj grad og i hvilken form der i medlemsstaterne ydes beskyttelse mod forskelsbehandling af disse grunde uden for arbejdsmarkedet.	(8) Fællesskabet har vedtaget tre direktiver med EF-traktatens artikel 13, stk. 1, som retsgrundlag med henblik på at forebygge og bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder***, køn*** og seksuel orientering. Disse direktiver har vist, at lovgivning kan bruges til at bekæmpe forskelsbehandling. Med direktiv 2000/78/EF fastlægges der særlig en generel ramme for ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv uanset religion eller tro, handicap, alder***, køn*** eller seksuel orientering. Der er dog stadig forskel på, i hvor høj grad og i hvilken form der i medlemsstaterne ydes beskyttelse mod forskelsbehandling af disse grunde uden for arbejdsmarkedet.

Ændringsforslag 6

Forslag til direktiv
Betragtning 9

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(9) Lovgivningen bør derfor forbyde forskelsbehandling på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering også på en række områder uden for arbejdsmarkedet, herunder social beskyttelse, uddannelse og adgang til varer og tjenester, ***herunder*** bolig. Den bør sikre, at der gives lige adgang for ***handicappede*** på de områder, der er omfattet.	(9) Lovgivningen bør derfor forbyde ***direkte og indirekte, multipel og tilknytningsbegrundet*** forskelsbehandling ***samt forskelsbehandling*** på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering også på en række områder uden for arbejdsmarkedet, herunder social beskyttelse, uddannelse og adgang til varer og tjenester, ***f.eks.*** bolig ***og transport samt foreninger***. Den bør sikre, at der gives lige adgang for ***personer med en særlig religion eller tro, et særligt handicap, en særlig alder eller en særlig seksuel orientering eller med en kombination af disse særlige karakteristika samt for personer, der har tilknytning til vedkommende,*** på de

områder, der er omfattet.

Ændringsforslag 7

Forslag til direktiv
Betragtning 11

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(11) Dette ***direktiv*** bør ikke berøre medlemsstaternes kompetence inden for uddannelse, social sikring og sundhedsydelser. Det bør heller ikke berøre medlemsstaternes vigtige rolle og vide skønsbeføjelser med hensyn til at levere, udlægge og tilrettelægge tjenesteydelser af almen økonomisk interesse.	(11) ***Målsætningen med dette direktiv er at bekæmpe forskelsbehandling og sikre inddragelses- og integrationsprocesserne.*** Dette bør ikke berøre medlemsstaternes kompetence inden for uddannelse, social sikring og sundhedsydelser. Det bør heller ikke berøre medlemsstaternes vigtige rolle og vide skønsbeføjelser med hensyn til at levere, udlægge og tilrettelægge tjenesteydelser af almen økonomisk interesse.

Ændringsforslag 8

Forslag til direktiv
Betragtning 12

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(12) Forskelsbehandling indbefatter direkte og indirekte forskelsbehandling, chikane, instruktioner om at forskelsbehandle samt manglende tilpasninger i rimeligt omfang.	(12) Forskelsbehandling indbefatter direkte og indirekte***, multipel eller tilknytningsbegrundet*** forskelsbehandling, chikane, ***seksuel chikane,*** instruktioner om at forskelsbehandle samt manglende tilpasninger i rimeligt omfang.

Ændringsforslag 9

Forslag til direktiv
Betragtning 12 a (ny)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	(12a) Forskelsbehandling kan ske på grund af en bestemt persons religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering eller en kombination af disse

	faktorer samt på grund af en bestemt persons eller en til denne person knyttet eller formodet knyttet persons formodede religion, tro, handicap, alder eller formodede seksuelle orientering.

Ændringsforslag 10

Forslag til direktiv
Betragtning 13

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(13) Når Fællesskabet gennemfører princippet om ligebehandling uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering, bør det i henhold til EF-traktatens artikel 3, stk. 2, tilstræbe at fjerne uligheder og at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder, da kvinder ofte er ofre for multipel diskrimination.	(13) Når Fællesskabet gennemfører princippet om ligebehandling uanset religion eller tro, handicap, alder***, køn*** eller seksuel orientering, bør det i henhold til EF-traktatens artikel 3, stk. 2, tilstræbe at fjerne uligheder og at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder, da kvinder ofte er ofre for multipel ***og tilknytnings-begrundet*** diskrimination.

Ændringsforslag 11

Forslag til direktiv
Betragtning 14

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(14) Det bør fortsat være de nationale retslige myndigheder eller andre kompetente organer, der i overensstemmelse med bestemmelserne i national ret eller praksis vurderer de faktiske forhold, som giver anledning til at formode, at der forekommer direkte eller indirekte forskelsbehandling. Disse bestemmelser kan bl.a. give mulighed for på grundlag af statistisk materiale eller på enhver anden måde at konstatere, om der foreligger indirekte forskelsbehandling.	(14) Det bør fortsat være de nationale retslige myndigheder***, De Europæiske Fællesskabers Domstol*** eller andre kompetente organer, der i overensstemmelse med bestemmelserne i national ret eller praksis vurderer de faktiske forhold, som giver anledning til at formode, at der forekommer direkte eller indirekte***, multipel og tilknytningsbegrundet*** forskelsbehandling. Disse bestemmelser kan bl.a. give mulighed for på grundlag af statistisk materiale eller på enhver anden måde at konstatere, om der foreligger indirekte forskelsbehandling.

Ændringsforslag 12

Forslag til direktiv
Betragtning 15

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(15) Inden for bank- og forsikringsvirksomhed og i forbindelse med andre finansielle tjenester anvendes der aktuarmæssige faktorer og risikofaktorer i tilknytning til handicap og alder. Dette bør ikke betragtes som forskelsbehandling, ***hvis*** de pågældende faktorer må anses for at være afgørende for risikovurderingen.	(15) Inden for bank- og forsikringsvirksomhed og i forbindelse med andre finansielle tjenester anvendes der aktuarmæssige faktorer og risikofaktorer i tilknytning til handicap og alder. Dette bør ikke betragtes som forskelsbehandling ***udelukkende i de tilfælde***, ***hvor*** de pågældende faktorer må anses for at være afgørende for risikovurderingen ***og ikke fører til uforholdsmæssig og uberettiget forskelsbehandling***.

Ændringsforslag 13

Forslag til direktiv
Betragtning 16

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(16) Enhver har frihed til at indgå aftaler, herunder frihed til at vælge en aftalepartner til en given transaktion. Dette direktiv bør ikke finde anvendelse på økonomiske transaktioner foretaget af private, for hvem disse transaktioner ikke udgør en faglig eller erhvervsmæssig virksomhed.	***udgår***

Ændringsforslag 14

Forslag til direktiv
Betragtning 17

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(17) Når man forbyder forskelsbehandling, er det vigtigt at overholde andre grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, herunder beskyttelse af	(17) Når man forbyder forskelsbehandling, er det vigtigt at overholde andre grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, herunder beskyttelse af

privat- og familielivet ***og transaktioner i den forbindelse***, religionsfriheden samt foreningsfriheden. Dette direktiv berører ***ikke national ret vedrørende civilstand eller familiemæssig status, herunder reproduktive rettigheder. Det berører heller*** ikke statens eller statslige organers eller uddannelsessektorens sekulære status.	privat- og familielivet, religionsfriheden samt foreningsfriheden. Dette direktiv berører ikke statens eller statslige organers eller uddannelsessektorens sekulære status. ***Dette direktiv gælder desuden for papirløse partnerskaber og registrerede partnerskaber, såfremt de er anerkendt i medlemsstaternes lovgivning, og for de sociale ydelser, der følger heraf.***

Ændringsforslag 15

Forslag til direktiv
Betragtning 17

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(17) Når man forbyder forskelsbehandling, er det vigtigt at overholde andre grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, herunder beskyttelse af privat- og familielivet og transaktioner i den forbindelse, religionsfriheden samt foreningsfriheden. Dette ***direktiv berører*** ikke national ret vedrørende civilstand eller familiemæssig status, herunder ***reproduktive*** rettigheder. Det ***berører*** heller ikke ***statens eller statslige organers eller uddannelsessektorens sekulære status***.	(17) Når man forbyder forskelsbehandling, er det vigtigt at overholde andre grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, herunder beskyttelse af privat- og familielivet og transaktioner i den forbindelse, religionsfriheden***, ytringsfriheden*** samt foreningsfriheden. Dette ***direktivs anvendelsesområde omfatter*** ikke national ret vedrørende civilstand eller familiemæssig status, herunder ***reproduktions- og adoptionsområderne og de*** rettigheder***, der følger heraf***. Det ***omfatter*** heller ikke ***uddannelsessektorens opbygning og indhold, som henhører under medlemsstatens kompetenceområde***. ***Medlemsstaten er ikke forpligtet til i medfør af dette direktiv at ændre sine tilsvarende lovbestemmelser eller procedurer på området.***

Ændringsforslag 15

Forslag til direktiv
Betragtning 18

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(18) Medlemsstaterne er ansvarlige for uddannelsessystemernes organisation og	(18) Medlemsstaterne er ansvarlige for uddannelsessystemernes organisation og

indhold. I Kommissionens meddelelse "Forbedrede kompetencer i det 21. århundrede: En dagsorden for europæisk samarbejde om skoler" gøres der opmærksom på behovet for særlig at tage hensyn til socialt udsatte børn og børn med særlige undervisningsbehov. Den nationale lovgivning kan særlig give mulighed for ulige adgang til undervisningsinstitutioner baseret på religion eller tro. Medlemsstaterne kan ***også*** acceptere eller forbyde, at der bæres eller bruges religiøse symboler i skolen.

indhold. I Kommissionens meddelelse "Forbedrede kompetencer i det 21. århundrede: En dagsorden for europæisk samarbejde om skoler" gøres der opmærksom på behovet for særlig at tage hensyn til socialt udsatte børn og børn med særlige undervisningsbehov. Den nationale lovgivning kan særlig give mulighed for ulige adgang til undervisningsinstitutioner baseret på religion eller tro***, under forudsætning af at dette er nødvendigt og forholdsmæssigt og ikke udgør en overtrædelse af retten til uddannelse***. Medlemsstaterne kan acceptere eller forbyde, at der bæres eller bruges religiøse symboler i skolen.

Ændringsforslag 16

Forslag til direktiv
Betragtning 19

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(19) Unionen har i sin erklæring nr. 11 om kirkers og konfessionsløse organisationers status, der er knyttet som bilag til slutakten til Amsterdamtraktaten, udtrykkeligt anført, at den respekterer og ikke anfægter den status i henhold til national lovgivning, som kirker og religiøse sammenslutninger eller samfund har i medlemsstaterne, samt at den ligeledes respekterer filosofiske og konfessionsløse organisationers status. Foranstaltninger, der skal give handicappede reel og lige adgang til de områder, der er omfattet af dette direktiv, spiller en vigtig rolle, når det gælder om at sikre fuld lighed i praksis. Det kan desuden i nogle tilfælde være nødvendigt med tilpasninger i rimeligt omfang for at sikre en sådan adgang. ***I ingen af disse tilfælde kræves der foranstaltninger, der udgør en uforholdsmæssigt stor byrde. Ved vurderingen af, om byrden er uforholdsmæssigt stor, bør der tages hensyn til en række faktorer, herunder organisationens størrelse, ressourcer og***	(19) Unionen har i sin erklæring nr. 11 om kirkers og konfessionsløse organisationers status, der er knyttet som bilag til slutakten til Amsterdamtraktaten, udtrykkeligt anført, at den respekterer og ikke anfægter den status i henhold til national lovgivning, som kirker og religiøse sammenslutninger eller samfund har i medlemsstaterne, samt at den ligeledes respekterer filosofiske og konfessionsløse organisationers status. Foranstaltninger, der skal give handicappede ***og de personer, der tager sig af dem og har tilknytning til dem,*** reel og lige adgang til de områder, der er omfattet af dette direktiv, spiller en vigtig rolle, når det gælder om at sikre fuld lighed i praksis. Det kan desuden i nogle tilfælde være nødvendigt med tilpasninger i rimeligt omfang for at sikre en sådan adgang. ***På samme måde er det med hensyn til alder nødvendigt at sikre en reel og ikkediskriminerende adgang ved hjælp af passende foranstaltninger, herunder fjernelsen af fysiske barrierer, navnlig i***

art. Princippet om tilpasninger i rimeligt omfang og uforholdsmæssigt stor byrde er knæsat i direktiv 2000/78/EF og FN's konvention om handicappedes rettigheder.	***offentlige bygninger og offentlige transportmidler, også for børn og ældre samt de personer, der tager sig af dem.***

Ændringsforslag 17

Forslag til direktiv
Betragtning 21

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(21) Forbuddet mod forskelsbehandling bør ikke være til hinder for, at medlemsstaterne opretholder eller vedtager foranstaltninger, der har til formål at forebygge eller opveje ulemper for ***en gruppe af*** personer af en bestemt religion eller tro, med et bestemt handicap eller af en bestemt alder eller seksuel orientering. Sådanne foranstaltninger ***kan gøre det muligt at oprette*** organisationer af personer af en bestemt religion eller tro, med et bestemt handicap eller af en bestemt alder eller seksuel orientering, når deres hovedmål er at fremme disse personers særlige behov.	(21) Forbuddet mod forskelsbehandling bør ikke være til hinder for, at medlemsstaterne opretholder eller vedtager foranstaltninger, der har til formål at forebygge eller opveje ulemper for personer af en bestemt religion eller tro, med et bestemt handicap eller af en bestemt alder eller seksuel orientering ***eller med en kombination af disse særlige karakteristika, og for personer, der har tilknytning til dem. Dette kan ledsages af foranstaltninger, der tager sigte på at fremme ligebehandling og lige muligheder, og hvor der tages højde for kønsaspektet og positive særforanstaltninger med den målsætning at imødekomme specifikke behov hos personer eller grupper af personer, som på grund af deres karakteristika har brug for institutioner, tjenesteydelser og hjælp, som andre personer ikke har brug for***. Sådanne foranstaltninger ***ledsager oprettelsen af uafhængige*** organisationer af personer af en bestemt religion eller tro, med et bestemt handicap eller af en bestemt alder eller seksuel orientering, når deres hovedmål er at fremme disse personers særlige behov.

Ændringsforslag 18

Forslag til direktiv
Betragtning 23

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(23) Personer, som udsættes for forskelsbehandling på grund af religion eller tro, handicap, alder ***eller*** seksuel orientering, bør sikres den fornødne retsbeskyttelse. For at sikre en mere effektiv retsbeskyttelse bør foreninger, organisationer og andre juridiske personer have beføjelse til at indtræde som part i en sag, herunder på vegne af eller til støtte for ethvert offer for forskelsbehandling, uden at nationale procesregler vedrørende repræsentation og forsvar i retten derved tilsidesættes.	(23) Personer, som udsættes for ***direkte og indirekte, multipel eller tilknytningsbegrundet*** forskelsbehandling på grund af religion eller tro, handicap, alder***,*** seksuel orientering ***eller køn***, bør sikres den fornødne retsbeskyttelse. For at sikre en mere effektiv retsbeskyttelse bør foreninger, organisationer og andre juridiske personer have beføjelse til at indtræde som part i en sag, herunder på vegne af eller til støtte for ethvert offer for forskelsbehandling, uden at nationale procesregler vedrørende repræsentation og forsvar i retten derved tilsidesættes.

Ændringsforslag 19

Forslag til direktiv
Betragtning 24

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(24) Reglerne om bevisbyrde bør tilpasses, når der umiddelbart synes at foreligge en sag om forskelsbehandling, og bevisbyrden bør, for at princippet om ligebehandling kan anvendes effektivt, gå over til sagsøgte eller den indklagede***, når der fremlægges beviser for en sådan forskelsbehandling. Sagsøgte eller den indklagede skal imidlertid ikke fremlægge bevis for, at sagsøgeren eller klageren tilhører en bestemt religion, har en bestemt tro, handicap, alder eller seksuel orientering***.	(24) Reglerne om bevisbyrde bør tilpasses, når der umiddelbart synes at foreligge en sag om forskelsbehandling, og bevisbyrden bør, for at princippet om ligebehandling kan anvendes effektivt, gå over til sagsøgte eller den indklagede***. Medlemsstaterne kan vedtage bestemmelser, der er gunstigere for sagsøgeren eller klageren***.

Ændringsforslag 20

Forslag til direktiv
Betragtning 26

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(26) I sin resolution om opfølgningen af det europæiske år for lige muligheder for alle (2007) opfordrede Rådet til at inddrage civilsamfundet, herunder organisationer, der repræsenterer personer, der risikerer at blive udsat for forskelsbehandling, arbejdsmarkedets parter og andre berørte parter, fuldt ud i udformningen af politikker og programmer, der har til formål at forebygge forskelsbehandling og fremme lighed og lige muligheder, både på europæisk og nationalt plan.	(26) I sin resolution om opfølgningen af det europæiske år for lige muligheder for alle (2007) opfordrede Rådet til at inddrage civilsamfundet, herunder organisationer, der repræsenterer personer, der risikerer at blive udsat for forskelsbehandling, arbejdsmarkedets parter og andre berørte parter, fuldt ud i udformningen af politikker og programmer, der har til formål at forebygge forskelsbehandling og fremme lighed og lige muligheder, både på europæisk og nationalt plan. ***Med dette mål for øje bør Kommissionen og medlemsstaterne sørge for, at offentligheden og de berørte personer får kendskab til bestemmelserne i dette direktiv og de bestemmelser, der allerede er gældende på området - ved hjælp af presse- og informationskampagner, der også tager sigte på at komme stereotyper til livs - gennem hensigtsmæssige, passende og tilgængelige midler (såsom tegnsprog eller specifikke websteder for svagtseende.)***

Ændringsforslag 21

Forslag til direktiv
Betragtning 27

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(27) Erfaringerne med anvendelsen af direktiv 2000/43/EF og 2004/113/EF viser, at tilstedeværelsen af et eller flere organer i hver medlemsstat, som har kompetence til at analysere problemer i forbindelse med forskelsbehandling, undersøge mulige løsninger og yde konkret hjælp til ofrene, i sig selv giver øget beskyttelse mod forskelsbehandling af de grunde, der er	(27) Erfaringerne med anvendelsen af direktiv 2000/43/EF og 2004/113/EF viser, at tilstedeværelsen af et eller flere ***uafhængige*** organer i hver medlemsstat, ***som er opdelt efter de forskellige forskelsbehandlingsfaktorer, og*** som har kompetence til at analysere problemer i forbindelse med forskelsbehandling, undersøge mulige løsninger***, give***

omfattet af dette direktiv.	***information og uddannelse*** og yde konkret hjælp til ofrene***, herunder også i tilfælde af multipel forskelsbehandling***, ***så den person, der betragter sig selv som offer for multipel forskelsbehandling, kan vælge, hvilket organ vedkommende vil henvende sig til - og eventuelt udpege til at forsvare sig i en retslig eller administrativ sag -*** i sig selv giver øget beskyttelse mod forskelsbehandling af de grunde, der er omfattet af dette direktiv.

Ændringsforslag 22

Forslag til direktiv
Betragtning 29

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(29) Medlemsstaterne bør fastsætte effektive sanktioner, der står i rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning, og ***som*** iværksættes i tilfælde af handlinger, der strider mod forpligtelserne i dette direktiv.	(29) Medlemsstaterne bør fastsætte effektive sanktioner, der står i rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning, ***og som fører til den diskriminerende adfærds ophør og til konsekvensernes fjernelse*** og iværksættes i tilfælde af handlinger, der strider mod forpligtelserne i dette direktiv.

Ændringsforslag 23

Forslag til direktiv
Artikel 1

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
I dette direktiv fastlægges, med henblik på i medlemsstaterne at gennemføre princippet om ligebehandling uden for området beskæftigelse og erhverv, en ramme for bekæmpelsen af forskelsbehandling på grund af religion eller tro, handicap, alder ***eller*** seksuel orientering.	I dette direktiv fastlægges, med henblik på i medlemsstaterne at gennemføre princippet om ligebehandling uden for området beskæftigelse og erhverv, en ramme for bekæmpelsen af forskelsbehandling***, herunder multipel og tilknytningsbegrundet forskelsbehandling,*** på grund af religion eller tro, handicap, alder***,*** seksuel orientering ***eller køn***.

Begrundelse

Det er nødvendigt at medtage begrebet multipel forskelsbehandling, eftersom det berører alle årsager til forskelsbehandling, og til tilknytningsbegrundet forskelsbehandling, som især går ud over kvinder.

Ændringsforslag 24

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 1

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
1. I dette direktiv betyder princippet om ligebehandling, at ingen må udsættes for direkte eller indirekte forskelsbehandling af nogen af de i artikel 1 anførte grunde.	1. I dette direktiv betyder princippet om ligebehandling, at ingen må udsættes for direkte eller indirekte***, multipel eller tilknytningsbegrundet*** forskelsbehandling af nogen af de i artikel 1 anførte grunde.

Begrundelse

Det er nødvendigt at medtage begreberne multipel og tilknytningsbegrundet forskelsbehandling for effektivt at kunne tackle sager, der drejer sig om en eller flere former for forskelsbehandling, som gør offerets stilling særligt sårbar og vanskelig i forbindelse med en retssag.

Ændringsforslag 25

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 2 – litra a

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
a) foreligger der direkte forskelsbehandling, hvis en person af en eller flere af de i artikel 1 anførte grunde behandles ringere, end en anden i en tilsvarende situation bliver, er blevet eller ville blive behandlet	*(Vedrører ikke den danske tekst)*

Begrundelse

(Vedrører ikke den danske tekst)

Ændringsforslag 26

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 2 – litra b

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
b) foreligger der indirekte forskelsbehandling, hvis en tilsyneladende neutral bestemmelse, betingelse eller praksis vil stille personer med en bestemt religion eller tro, et bestemt handicap, personer, som tilhører en bestemt aldersgruppe, eller personer med en bestemt seksuel orientering**,** særlig ufordelagtigt i forhold til andre personer, medmindre den pågældende bestemmelse, betingelse eller praksis er objektivt begrundet i et legitimt mål, og midlerne til at opfylde det er hensigtsmæssige og nødvendige	b) foreligger der indirekte forskelsbehandling, hvis en tilsyneladende neutral bestemmelse, betingelse eller praksis vil stille personer med en bestemt religion eller tro, et bestemt handicap, personer, som tilhører en bestemt aldersgruppe, eller personer med en bestemt seksuel orientering ***eller et bestemt køn eller med en kombination af disse særlige karakteristika - eller personer, der har tilknytning til vedkommende -*** særlig ufordelagtigt i forhold til andre personer, medmindre den pågældende bestemmelse, betingelse eller praksis er objektivt begrundet i et legitimt mål, og midlerne til at opfylde det er hensigtsmæssige og nødvendige

Begrundelse

Det er vigtigt, at man under begrebet indirekte forskelsbehandling medtager både begrebet multipel forskelsbehandling og begrebet tilknytningsbegrundet forskelsbehandling, der berører de personer, som har tilknytning til ofrene for forskelsbehandling.

Ændringsforslag 27

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 2 – litra b a (ny)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	ba) foreligger der multipel forskels-behandling, hvis forskelsbehandlingen sker på grund af en kombination af to eller flere af de årsager, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 12 og 13

Begrundelse

Det er nødvendigt at medtage definitionen af multipel forskelsbehandling i forbindelse med definitionerne i dette forslag til direktiv.

Ændringsforslag 28

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 2 – litra b b (ny)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	bb) foreligger der tilknytningsbegrundet forskelsbehandling, når en person er udsat for negative konsekvenser, fordi vedkommende er direkte knyttet til personer med en bestemt religion eller tro, et bestemt handicap, en bestemt alder eller en bestemt seksuel orientering. Tilknytningsbegrundet forskelsbehandling vedrører personer, der - via følelsesmæssige bånd - er eller antages at være knyttet til - og som ikke nødvendigvis er samlevere og uafhængigt af en juridisk formalisering i form af ægteskab eller slægtskab - personer med en bestemt religion eller tro, et bestemt handicap, en bestemt alder eller en bestemt seksuel orientering.

Begrundelse

Det er hensigtsmæssigt at definere tilknytningsbegrundet forskelsbehandling.

Ændringsforslag 29

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 3

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
3. Chikane betragtes som forskelsbehandling som defineret i stk. 1, hvis en uønsket optræden i relation til en af de i artikel 1 anførte grunde finder sted med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed og skabe et truende, fjendtlig, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima.	3. Chikane betragtes som forskelsbehandling som defineret i stk. 1, hvis en uønsket optræden i relation til en ***eller flere*** af de i artikel 1 anførte grunde finder sted med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed og skabe et truende, fjendtlig, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima.

Begrundelse

For at skabe konsekvens er det hensigtsmæssigt også at tage højde for "multiple årsager" i forbindelse med chikane.

Ændringsforslag 30

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 3 a (nyt)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	3a. Seksuel chikane betragtes som forskelsbehandling som defineret i stk. 1, hvis en uønsket optræden med seksuelle undertoner, der kommer til udtryk på fysisk, verbalt eller nonverbalt plan, finder sted med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed og skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima.

Begrundelse

Det er vigtigt, at man også i dette direktiv medtager seksuel chikane, navnlig når det gælder forskelsbehandling på grund af seksuel orientering.

Ændringsforslag 31

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 4

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
4. Enhver instruktion om at forskelsbehandle en person af en af de i artikel 1 anførte grunde, betragtes som forskelsbehandling som defineret i stk. 1.	4. Enhver instruktion om at forskelsbehandle en person af en ***eller flere*** af de i artikel 1 anførte grunde, betragtes som forskelsbehandling som defineret i stk. 1.

Begrundelse

For at skabe konsekvens er det hensigtsmæssigt også at tage højde for "multiple årsager", når det gælder instruktion om at forskelsbehandle.

Ændringsforslag 32

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 5

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
5. Manglende tilpasninger i rimeligt omfang i ***et bestemt*** tilfælde, ***jf.*** artikel 4, stk. 1, litra b), i dette direktiv, med hensyn til handicappede anses for forskelsbehandling som defineret i stk. 1.	5. Manglende tilpasninger i rimeligt omfang i ***det bestemte*** tilfælde, ***der er fastsat i*** artikel 4, stk. 1, litra b), i dette direktiv, med hensyn til handicappede ***eller hertil knyttede personer*** anses for forskelsbehandling som defineret i stk. 1.

Begrundelse

Det er nødvendigt at sikre konsekvensen og også i denne sammenhæng tage højde for tilknytningsbegrundet forskelsbehandling.

Ændringsforslag 33

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 6

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
6. Uanset stk. 2 kan medlemsstaterne bestemme, at ulige behandling på grund af alder ikke udgør forskelsbehandling, hvis den er objektivt og rimeligt begrundet i et legitimt formål inden for rammerne af den nationale ret, og hvis midlerne til at opfylde det pågældende formål er hensigtsmæssige og nødvendige. Dette direktiv er særlig ikke til hinder for, at der fastsættes en bestemt aldersgrænse for adgang til sociale goder, til uddannelse og til visse varer og tjenester.	*(Vedrører ikke den danske tekst)*

Begrundelse

(Vedrører ikke den danske tekst).

Ændringsforslag 34

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 7

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
7. Uanset stk. 2 kan medlemsstaterne i forbindelse med ydelse af finansielle tjenester beslutte at tillade forholdsmæssigt afpasset forskelsbehandling, ***hvis*** anvendelsen af alder eller handicap i forbindelse med ***det*** pågældende ***produkt*** er en afgørende faktor ved en risikovurdering baseret på relevante og nøjagtige aktuarmæssige eller statistiske data.	7. Uanset stk. 2 kan medlemsstaterne i forbindelse med ydelse af finansielle tjenester***, banktjenester og forsikringstjenester*** beslutte at tillade forholdsmæssigt afpasset forskelsbehandling ***udelukkende i de tilfælde***, ***hvor*** anvendelsen af alder eller handicap i forbindelse med ***de*** pågældende ***produkter bevisligt*** er en afgørende faktor ved en risikovurdering baseret på relevante og nøjagtige aktuarmæssige eller statistiske data. ***De berørte medlemsstater skal informere Kommissionen og sikre, at nøjagtige og væsentlige data for brugen af alder og handicap som afgørende faktorer ved risikovurderingen indsamles, offentliggøres og ajourføres regelmæssigt.*** ***Medlemsstaterne har pligt til at foretage en vurdering 5 år efter direktivets gennemførelsesdato, idet de tager højde for Kommissionens rapport, og til at fremsende vurderingsresultaterne til Kommissionen.***

Begrundelse

Når det gælder adgang til og modtagelse af finansielle tjenester, banktjenester og forsikringstjenester, er det nødvendigt at undgå, at faktorer som alder og handicap bliver brugt til at indføre en uretfærdig (mindre fordelagtig) behandling og forskelsbehandling.

Ændringsforslag 35

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 8

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
8. Dette direktiv berører ikke generelle foranstaltninger fastsat ved national	8. Dette direktiv berører ikke generelle foranstaltninger fastsat ved national

lovgivning, som i et demokratisk samfund er nødvendige ***af hensyn til*** den offentlige sikkerhed, den offentlige orden, for at forebygge forbrydelser, for at beskytte sundheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.	lovgivning, som i et demokratisk samfund er nødvendige ***for og afpassede efter*** den offentlige sikkerhed, den offentlige orden, for at forebygge forbrydelser, for at beskytte sundheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder. ***Direktivet berører heller ikke national lovgivning til fremme af ligestilling mellem mænd og kvinder.***

Ændringsforslag 36

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 8 a (nyt)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	8a. I dette direktiv anerkendes det, at retten til fortrolighed er et instrument til at bekæmpe den forskelsbehandling, som er omhandlet i denne artikel.

Begrundelse

Det er vigtigt at understrege betydningen af retten til fortrolighed i sig selv og som instrument til at bekæmpe forskelsbehandling, mens man venter på, at samfundet får bugt med stereotyperne og overvinder frygten for forskelle.

Ændringsforslag 37

Forslag til direktiv
Artikel 3 – stk. 1 – litra d

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
d) adgang til og levering af varer og tjenesteydelser, ***herunder*** bolig, som er tilgængelige for offentligheden.	d) adgang til og levering af varer og tjenesteydelser, ***f.eks.*** bolig ***og transport***, som er tilgængelige for offentligheden***, for så vidt som det pågældende spørgsmål henhører under Fællesskabets kompetence***.

Begrundelse

Der bør henvises til specifikke sektorer såsom bolig og transport som eksempler og ikke som

en udtømmende liste.

Ændringsforslag 38

Forslag til direktiv
Artikel 3 – stk. 1 – afsnit 2

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
Litra d) ***finder kun anvendelse på*** privatpersoner ***i det omfang, de udøver faglig eller erhvervsmæssig virksomhed***.	***Ved anvendelsen af*** litra d) ***sikres respekten for privatlivets fred for*** privatpersoner.

Ændringsforslag 39

Forslag til direktiv
Artikel 3 – stk. 1 – litra d a (ny)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	da) franchising og foreningsvirksomhed samt de tjenesteydelser, som disse organisationer leverer.

Begrundelse

Det er hensigtsmæssigt at medtage foreninger i anvendelsesområdet.

Ændringsforslag 40

Forslag til direktiv
Artikel 3 – stk. 2

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
2. ***Dette direktiv berører ikke national ret*** vedrørende civilstand eller familiemæssig status***, herunder*** reproduktive rettigheder.	2. ***Med forbehold for medlemsstaternes beføjelser*** vedrørende civilstand eller familiemæssig status ***og*** reproduktive rettigheder ***er dette direktiv gældende for papirløse partnerskaber og registrerede partnerskaber, såfremt de er anerkendt i medlemsstaternes lovgivning, og for de sociale ydelser, der følger heraf***.

Begrundelse

Det er vigtigt at medtage denne henvisning for at følge Domstolens retspraksis.

Ændringsforslag 41

Forslag til direktiv
Artikel 3 – stk. 3

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
3. ***Dette direktiv berører ikke*** medlemsstaternes ansvar for *tilrettelæggelsen af deres uddannelsessystemer og indholdet af og aktiviteter i undervisningen****, herunder*** undervisning for ***personer*** med særlige behov. Medlemsstaterne kan give mulighed for ulige behandling ved adgang til uddannelsesinstitutioner baseret på religion eller tro.	3. ***Med forbehold for*** medlemsstaternes ***beføjelser inden for undervisning, uddannelse og erhvervsuddannelse og deres*** ansvar for *tilrettelæggelsen af deres uddannelsessystemer og indholdet af og aktiviteter i undervisningen* ***tager dette direktiv sigte på at sikre inddragelses- og integrationsprocesserne og*** undervisning for ***handicappede*** med særlige behov. Medlemsstaterne kan give mulighed for ulige behandling ved adgang til uddannelsesinstitutioner baseret på religion eller tro***, under forudsætning af at den ulige behandling ikke udgør en forskelsbehandling af en anden eller andre årsager, at den er nødvendig og proportionel, og at den ikke udgør en overtrædelse af retten til uddannelse***.

Begrundelse

Det er vigtigt, at der i direktivets anvendelsesområde på en passende måde tages højde for undervisning, uddannelse og erhvervsuddannelse, så man undgår forskelsbehandling.

Ændringsforslag 42

Forslag til direktiv
Artikel 3 – stk. 5

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
5. Dette direktiv omfatter ikke forskelsbehandling på grund af nationalitet og berører ikke bestemmelser og betingelser vedrørende tredjelandsstatsborgeres og statsløse personers indrejse og ophold i	***udgår***

medlemsstaterne og heller ikke nogen form for behandling, der skyldes de pågældende tredjelandsstatsborgeres eller statsløse personers retsstilling.

Begrundelse

Der eksisterer allerede en specifik lovgivning på området.

Ændringsforslag 43

Forslag til direktiv
Artikel 4 – stk. 1

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
Ligebehandling ***af*** handicappede	Ligebehandling ***og*** handicappede
1. Med henblik på at sikre, at princippet om ligebehandling af handicappede overholdes:	1. Med henblik på at sikre, at princippet om ligebehandling af handicappede ***og personer, der har tilknytning til dem eller tager sig af dem,*** overholdes:

Begrundelse

Det er nødvendigt at tage højde for ligebehandling både af handicappede og af de personer, der tager sig af dem.

Ændringsforslag 44

Forslag til direktiv
Artikel 4 – stk. 1 – indledning

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
1. Med henblik på at sikre, at princippet om ligebehandling af handicappede overholdes:	1. Med henblik på at sikre, at princippet om ligebehandling af handicappede overholdes: ***alt afhængig af, hvilket "handicap" der er tale om, er personer med kroniske sygdomme også omfattet som defineret i De Forenede Nationers konvention om handicappedes rettigheder:***

Ændringsforslag 45

Forslag til direktiv
Artikel 4 – stk. 2 a (nyt)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	2a. Medlemsstaterne tager højde for interesser og behov hos de forskellige grupper af handicappede, både ud fra deres forskellige handicap og ud fra deres køn, alder, race eller etniske oprindelse, religion eller personlige tro, seksuelle orientering og andre forskelsbehandlingsfaktorer.

Begrundelse

Når det gælder ligebehandling af handicappede, er det nødvendigt at tage højde for alle faktorer - både horisontale og andre - der kan være forbundet med handicappet.

Ændringsforslag 46

Forslag til direktiv
Artikel 4 a (ny)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	Artikel 4a
	Alder og adgang til bygninger og tjenesteydelser
	Medlemsstaterne sørger for en reel og ikkediskriminerende adgang ved hjælp af passende foranstaltninger, herunder fjernelsen af fysiske barrierer, navnlig i offentlige bygninger og offentlige transportmidler, for børn og ældre samt de personer, der tager sig af dem.

Begrundelse

Med ændringsforslaget gøres der opmærksom på pligten til at træffe passende foranstaltninger for at bekæmpe forskelsbehandling på grund af alder, som går ud over børn og ældre.

Ændringsforslag 47

Forslag til direktiv
Artikel 5

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
For at sikre fuld ligestilling i praksis er princippet om ligebehandling ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller vedtager særforanstaltninger, der har til formål at forebygge eller opveje ulemper knyttet til religion eller tro, handicap, alder ***eller*** seksuel orientering.	For at sikre fuld ligestilling i praksis er princippet om ligebehandling ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller vedtager særforanstaltninger, der har til formål at forebygge eller opveje ulemper knyttet til religion eller tro, handicap, alder**,** seksuel orientering ***eller køn***.

Ændringsforslag 48

Forslag til direktiv
Artikel 5 – stk. 1 a (nyt)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	1a. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger med sigte på at fremme ligebehandling og lige muligheder - idet der tages højde for kønsaspektet - for personer med en bestemt religion eller tro, et bestemt handicap, en bestemt alder eller en særlig seksuel orientering.

Begrundelse

Positive særforanstaltninger bør sikres i form af aktiv fremme af ligebehandling.

Ændringsforslag 49

Forslag til direktiv
Artikel 5 – stk. 1 b (nyt)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	1b. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes mulighed for at tage højde for fortrinsbehandling eller træffe positive særforanstaltninger med den målsætning at imødekomme specifikke behov hos personer eller grupper af personer, som på grund af deres

	karakteristika har brug for institutioner, tjenesteydelser og hjælp, som andre personer ikke har brug for.

Begrundelse

Positive særforanstaltninger bør sikres i form af aktiv fremme af ligebehandling.

Ændringsforslag 50

Forslag til direktiv
Artikel 7 – stk. 1 b (nyt)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	1b. Medlemsstaterne sørger for, at en klage, såfremt der konstateres flere årsager til forskelsbehandling, udelukkende kan afvises med en begrundelse eller en anden betragtning, der gælder for alle de forhold, som klagen henviser til. Hvis det konstateres, at der kun er én enkelt årsag, kan klagen dog afvises med en begrundelse eller betragtning, der kun har relation til denne årsag.

Begrundelse

Det er nødvendigt, at medlemsstaterne sikrer ofre for multipel forskelsbehandling tilstrækkelige klagemuligheder.

Ændringsforslag 51

Forslag til direktiv
Artikel 8 – stk. 1

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
1. Medlemsstaterne træffer i overensstemmelse med deres nationale retsorden alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at det, når en person, der mener sig krænket, fordi princippet om ligebehandling tilsidesættes i forhold til den pågældende, for en domstol eller en	1. Medlemsstaterne træffer i overensstemmelse med deres nationale retsorden alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at det, når en person, der mener sig krænket, fordi princippet om ligebehandling tilsidesættes i forhold til den pågældende, for en domstol eller en

anden kompetent myndighed fremfører faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet direkte eller indirekte forskelsbehandling, påhviler sagsøgte eller den indklagede at bevise, at forbuddet mod forskelsbehandling ikke er blevet overtrådt.	anden kompetent myndighed fremfører faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet direkte eller indirekte forskelsbehandling, påhviler sagsøgte eller den indklagede at bevise, at forbuddet mod ***direkte og indirekte, multipel og tilknytningsbegrundet*** forskelsbehandling ikke er blevet overtrådt.

Begrundelse

Denne ændring vedrører på den ene side teksten i artikel 8, stk. 1, og tager på den anden side sigte på også at medtage multipel og tilknytningsbegrundet forskelsbehandling under forbuddet mod forskelsbehandling.

Ændringsforslag 52

Forslag til direktiv
Artikel 8 – stk. 2

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
2. Stk. 1 er ikke til hinder for, at medlemsstaterne indfører bestemmelser ***for bevisførelse***, der er gunstigere for sagsøgeren eller klageren.	2. Stk. 1 er ikke til hinder for, at medlemsstaterne indfører bestemmelser, der er gunstigere for sagsøgeren eller klageren.

Begrundelse

Det er hensigtsmæssigt at sørge for, at medlemsstaterne kan træffe bestemmelser, der er gunstigere for sagsøgerne i forbindelse med klagesagen.

Ændringsforslag 53

Forslag til direktiv
Artikel 10

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
Medlemsstaterne sikrer, at de bestemmelser, der vedtages i medfør af dette direktiv, og de relevante bestemmelser, der allerede finder anvendelse, på hele ***deres*** område bringes til de berørte personers kendskab ved hjælp af egnede midler.	***Kommissionen og*** medlemsstaterne sikrer, at de bestemmelser, der vedtages i medfør af dette direktiv, og de relevante bestemmelser, der allerede finder anvendelse, på hele ***det europæiske*** område bringes til ***offentlighedens og*** de berørte personers kendskab ***- via presse- og***

informationskampagner, der også tager sigte på at komme stereotyper til livs - ved hjælp af egnede***, passende og tilgængelige*** midler.

Begrundelse

Hvis princippet om ligebehandling skal gøres kendt og respekteret og sikres effektiv overholdelse, er det nødvendigt med omfattende informationskampagner, hvor man anvender passende midler såsom tegnsprog eller specifikke websteder for svagtseende.

Ændringsforslag 54

Forslag til direktiv
Artikel 11

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
Med henblik på at fremme princippet om ligebehandling tilskynder medlemsstaterne til en dialog med relevante berørte parter, særlig ngo'er, som i overensstemmelse med den nationale lovgivning og praksis har en ***legitim*** interesse i at bidrage til bekæmpelsen af forskelsbehandling af de grunde og på de områder, der er omfattet af dette direktiv.	Medlemsstaterne tilskynder til en dialog med relevante berørte parter, særlig ngo'er, som i overensstemmelse med den nationale lovgivning og praksis har en interesse i at bidrage til bekæmpelsen af forskelsbehandling af de grunde og på de områder, der er omfattet af dette direktiv***, med henblik på at fremme princippet om ligebehandling og lige muligheder***.

Begrundelse

Medlemsstaterne bør støtte dialogen med de interesserede parter, hvilket bør omfatte alle interesserede personer, som er engageret i at fremme ligebehandling og lige muligheder.

Ændringsforslag 55

Forslag til direktiv
Artikel 12 – stk. 1

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
1. Medlemsstaterne udpeger et eller flere organer til fremme af ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Sådanne organer kan være en del af institutioner, der har til opgave på nationalt plan at forsvare menneskerettighederne eller beskytte	1. Medlemsstaterne udpeger et eller flere ***uafhængige*** organer til fremme af ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering ***eller køn***. Sådanne organer kan være en del af institutioner, der har til opgave på nationalt plan at forsvare

enkeltpersoners rettigheder, herunder rettigheder i henhold til fællesskabslovgivningen, bl.a. direktiv 2000/43/EF og 2004/113/EF.	menneskerettighederne eller beskytte enkeltpersoners rettigheder, herunder rettigheder i henhold til fællesskabslovgivningen, bl.a. direktiv 2000/43/EF og 2004/113/EF. ***Er der oprettet flere uafhængige ligestillingsorganer til at tage sig af de forskellige forskelsbehandlingsfaktorer, kan en person, der betragter sig selv som offer for multipel forskelsbehandling, vælge, hvilket organ vedkommende vil henvende sig til - og udpege til at forsvare sig i en retslig eller administrativ sag - og dette organ skal have ansvar for at behandle den anmeldte forskelsbehandlingssituation i sin helhed.***

Begrundelse

Det er nødvendigt at tilpasse systemet og tilrettelæggelsen af ligestillingsorganerne for at kunne tackle tilfælde af multipel forskelsbehandling på en ordentlig måde.

Ændringsforslag 56

Forslag til direktiv
Artikel 12 – stk. 2 – led 2

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	– gennemførelse af informationskampagner og uddannelsesaktiviteter.

Begrundelse

Ligestillingsorganernes beføjelser bør udvides til også at omfatte uddannelses- og informationsopgaver.

Ændringsforslag 57

Forslag til direktiv
Artikel 13 – litra b

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
b) alle aftaleretlige bestemmelser, virksomheders interne reglementer og	b) alle aftaleretlige bestemmelser, virksomheders ***og offentlige organers***

vedtægter for foreninger med eller uden lukrativt formål, der strider imod princippet om ligebehandling, erklæres eller kan erklæres ugyldige eller ændres.	interne reglementer og vedtægter for foreninger med eller uden lukrativt formål, der strider imod princippet om ligebehandling, erklæres eller kan erklæres ugyldige eller ændres.

Begrundelse

Foranstaltningerne til sikring af overholdelsen af princippet om ligebehandling bør også omfatte offentlige organer.

Ændringsforslag 58

Forslag til direktiv
Artikel 14

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
Medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der skal anvendes ved overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i henhold til dette direktiv, og træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at sanktionerne bliver anvendt. Sanktionerne kan indebære, at der ydes ofret skadeserstatning, som der ikke må fastsættes en øvre grænse for, og de skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende virkning.	Medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der skal anvendes ved overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i henhold til dette direktiv, og træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at sanktionerne bliver anvendt. Sanktionerne kan indebære, at der ydes ofret skadeserstatning, som der ikke må fastsættes en øvre grænse for, og de skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende virkning ***samt føre til den diskriminerende adfærds ophør og til konsekvensernes fjernelse***.

Begrundelse

Hvis princippet om ligebehandling skal sikres en effektiv overholdelse, er det nødvendigt med en præcis definition af anvendelsen af sanktioner.

Ændringsforslag 59

Forslag til direktiv
Artikel 16 a (ny)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	Kommissionen udarbejder og iværksætter senest den ..... proceduren for

vedtagelse af et forslag, der tager sigte på at koordinere dette direktiv med de eksisterende direktiver om lige muligheder og forbud mod forskelsbehandling.

PROCEDURE

Titel	Ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering
Referencer	KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Korresponderende udvalg	LIBE
Udtalelse fra Dato for meddelelse på plenarmødet	FEMM 2.9.2008
Rådgivende ordfører Dato for valg	Donata Gottardi 9.10.2008
Dato for vedtagelse	10.2.2009
Resultat af den endelige afstemning	+: 15 –: 11 0: 1
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Urszula Krupa, Roselyne Lefrançois, Pia Elda Locatelli, Astrid Lulling, Siiri Oviir, Doris Pack, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Zita Pleštinská, Anni Podimata, Christa Prets, Teresa Riera Madurell, Eva-Riitta Siitonen, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Corien Wortmann-Kool, Anna Záborská
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Gabriela Creţu, Ana Maria Gomes, Donata Gottardi, Elisabeth Jeggle, Maria Petre